

FIȘA DISCIPLINEI
PSIHOPEDAGOGIA PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI INTELLECTUALE

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "OVIDIUS" DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	PSIHLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.3 Departamentul	PSIHLOGIE, ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.4 Domeniul de studii:	ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.5 Ciclul de studii:	LICENTA
1.6 Programul de studii:	PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ
1.7 Anul universitar	2021-2022

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PSIHOPEDAGOGIA PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI INTELLECTUALE						
2.2 Cod disciplină	PPS3101						
2.3 Titularul activităților de curs	LECTOR UNIV.DR. DAMIAN MIRCEA TOTOLAN						
2.4 Titularul activităților aplicative	LECTOR UNIV.DR. DAMIAN MIRCEA TOTOLAN						
2.5 Anul de studii	III	2.6 Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare	examen	Regimul disciplinei	DS/DI

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații	2
3.4 Total ore activități directe pe semestru	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 aplicații	28
3.7 Total ore de studiu individual					69
<i>Distribuția fondului de timp</i>					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutorial					6
Examinări					3
Alte activități					
3.8 Total ore pe semestru					125 (3.4 + 3.7)
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Fundamentele psihopedagogiei speciale
4.2 de competențe	Cunostinte de operare pe calculator și în mediul online

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	In perioada restricțiilor impuse de pandemie, predarea sincron online prin video-conferință utilizând platformă de învățare colaborativă online Webex completată de e-mail. Laptop, videoproiector, soft specific
5.2. de desfășurare a seminarului	In perioada restricțiilor impuse de pandemie, predarea sincron online prin video-conferință utilizând platformă de învățare colaborativă online Webex completată activități online asincron - e-mail. Laptop, videoproiector, soft specific Laborator psihopedagogie specială (după pandemie)

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Evaluarea critică a locului și rolului psihopedagogiei persoanelor cu dizabilități intelectuale în contextul disciplinelor psihopedagogice.</p> <p>C2. Identificarea cauzelor complexe ale deficienței intelectuale și încadrarea în categoria persoanelor cu dizabilități.</p> <p>C3. Evaluarea complexă a persoanelor cu dizabilități intelectuale.</p> <p>C4. Stabilirea modalităților de intervenție psihopedagogică pentru compensarea și integrarea socială a persoanelor cu dizabilități intelectuale.</p> <p>C5. evaluarea critică a posibilităților de pregătire profesională și integrare în muncă a tinerilor și adulților cu dizabilități de intelect</p>
Competențe transversale	<p><i>CT1 Formarea și dezvoltarea unor strategii eficiente de comunicare și relaționare în campusul universitar și instituțiile unde se desfășoară practica de specialitate</i></p> <p><i>CT2 Formarea și dezvoltarea abilităților de informare și documentare în domeniul interdisciplinar specific psihopedagogiei speciale și cu precădere a psihopedagogiei persoanelor cu dizabilități intelectuale</i></p> <p><i>CT3 Dezvoltarea unei structuri atitudinal – caracteriale specific profesioniștilor care asigură servicii de specialitate persoanelor cu dizabilități și a persoanelor cu dizabilități intelectuale, în special.</i></p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Evaluarea complexă și intervenție educativ-compensator-terapeutică a persoanelor cu dizabilități intelectuale
7.2 Obiectivele specifice	<p>1. Studiarea cauzelor complexe ale deficienței de intelect, comparativ cu starea de normalitate, cu pseudodeficienta mintală și cu alte dizabilități sau cerințe educative speciale (CES).</p> <p>2. Cunoașterea dezvoltării psihice și a trăsăturilor de specificitate ale persoanelor cu dizabilități intelectuale.</p> <p>3. Analiza consecințelor multiple ale particularităților dezvoltării psihice ale persoanelor cu dizabilități intelectuale - dar și a limitelor specifice - în planul activităților de instruire, educare și abilitare.</p> <p>4. Orientarea studenților spre teoriile moderne cu privire la integrare, socializare, normalizare, incluziune, aplicate adaptat la specificul situației din țara noastră, în contextul prevederilor Legii învățământului cu privire la menținerea scolilor speciale pentru categoriile de dizabilitate mai accentuată și la dezvoltarea accelerată a formelor de educație incluzivă pentru cazurile de dizabilitate intelectuală ușoară și pentru situațiile de eșec școlar complex și cronic.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
<p>1. Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități intelectuale - domeniu științific interdisciplinar.</p> <p>Obiective, cadrul conceptual și metodologic :</p> <ul style="list-style-type: none"> - evoluția modelelor privitoare la dizabilitățile intelectuale - puncte de vedere asupra terminologiei; precizări ale OMS, UNESCO, UNICEF, cu privire la concepte și terminologie. 	<p>Prezentare orală + multimedia</p> <p>În perioada restricțiilor impuse de pandemie, predarea sincron online prin video-conferință utilizând platformă de învățare colaborativă online Webex completată de e-mail.</p>	2 ore
<p>2. Etiologia dizabilităților intelectuale :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dizabilități intelectuale cu etiologie la nivelul SNC - "pseudo-dizabilitatea intelectuală" - dizabilitatea intelectuală cu etiologie mixtă - diagnostic diferențial: dizabilități intelectuale – intelect de limită 		1 oră

<p>3. Clasificarea dizabilităților intelectuale :</p> <ul style="list-style-type: none"> - după criteriul capacității de comunicare și al comportamentului verbal; - după criteriile psihometrice; metodologiile clasice de investigare a inteligenței și probele formative moderne; locul acestora în sistemul complex de psihodiagnostic diferențial; - după gravitatea stării de handicap: profundă, severă (gravă), moderată și ușoară; - după nivelul adaptării sociale (cf. DSM V) 		<p>1 oră</p>	
<p>4. Pseudodeficiența mintală - abordarea diferențiată în raport cu deficiența intelectuală reală și cu dezvoltarea tipică</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diagnostic diferențial: deficiență mintală patologică – pseudodeficiență mintală – normalitate - Diagnostic diferențial pseudodeficiență mintală – intelect de limită – normalitate <p>Diagnostic diferențial deficiență mintală – alte deficiențe sau tulburări (alalie, autism, etc.)</p>		<p>2 ore</p>	
<p>5. Metodologia cunoașterii persoanelor cu dizabilități intelectuale. Principii moderne ale evaluării acestora</p> <ul style="list-style-type: none"> - importanța depistării timpurii și a educației compensatorii precoce la persoanele cu dizabilități intelectuale; - simptome timpurii ale dizabilităților intelectuale; - tradițional și modern în realizarea procesului cunoașterii, în evaluarea dezvoltării la persoanele cu deficiență intelectuală; rolul învățării “mediate” și al probelor formative în acest proces; <p>instrumente de evaluare și înregistrare a datelor; modele de caracterizări individuale, de fișe psihopedagogice, etc.;</p>		<p>2 ore</p>	
<p>6. Particularități somatice și neurofiziologice ale persoanelor cu deficiență intelectuală. Caracteristici ale dinamicii lor corticale</p> <ul style="list-style-type: none"> - caracteristici ale dezvoltării somatice; - dereglarea specifică a raportului între sistemele de semnalizare; - “inertă patologică” și rigiditatea reacțiilor. 		<p>2 ore</p>	
<p>7. Caracteristici ale dinamicii dezvoltării la persoanele cu deficiență intelectuală</p> <ul style="list-style-type: none"> - “vascozitatea” (genetică) și caracterul restrans al “proximei dezvoltări”; - heterocronia dezvoltării la deficienții mintali; - implicații teoretice și practice ale specificului dinamicii dezvoltării psihice 		<p>2 ore</p>	

<p>8. Implicatii în activitatea școlară a specificului dinamicii dezvoltării corticale și psihice a persoanelor cu deficient intelectual</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implicațiile inerției oligofrenice și a rigidității reacțiilor în activitatea de învățare - Implicațiile vâscozității genetice în activitatea de învățare - Implicațiile caracterului limitat al proximei dezvoltări în activitatea de învățare <p>Implicațiile dezvoltării heterocronice patologice asupra învățării</p>		<p>2 ore</p>	
<p>9. Subsistemul cognitiv - comunicational in structura psihica a persoanelor cu deficient intelectual</p> <ul style="list-style-type: none"> - particularitati ale sensibilitatii, ale perceptiilor si reprezentarilor; - particularitati ale gandirii, imaginatiei si proceselor mnezice; - specificul functiei semiotice; particularitati ale limbajului; - particularitati ale atentiei; 		<p>2 ore</p>	
<p>10. Implicațiile specificului dezvoltării subsistemul cognitiv - comunicational in activitățile instructiv-educativ-terapeutice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implicațiile tulburărilor în dezvoltarea activității perceptive și în formarea reprezentărilor pentru activitatea de învățare - Implicațiile concretismului gândirii în activitatea de învățare - Implicațiile tulburărilor marcante în dezvoltarea operațiilor superioare a gândirii în învățare - Implicațiile în învățare a subdezvoltării activității mnezice și a imaginației în strânsă legătură cu tulburările atenției <p>Specificul învățării – compensatorii în condițiile tulburărilor de limbaj consecutive dizabilităților intelectuale</p> <ul style="list-style-type: none"> - metode moderne de evaluare a limbajului 		<p>2 ore</p>	
<p>11. Subsistemul motivational-afectiv in structura psihica a persoanelor cu deficient intelectual</p> <ul style="list-style-type: none"> - particularitati ale trebuintelor, motivelor, dorintelor, intereselor; - nivelul de aspiratie si "optimumul motivational"; - raportul intre procesele afective si cele cognitive; 		<p>2 ore</p>	
<p>12. Implicațiile specificului dezvoltării subsistemul motivațional-afectiv și volitiv in activitățile instructiv-educativ-terapeutice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Compensarea la persoanele cu deficiențe de intelect prin raportare la sfera afectiv – motivațională - Compensarea la persoanele cu deficiențe de intelect prin raportare la specificul dezvoltării activității volitive 		<p>2 ore</p>	

<p>13. Structura si caracteristicile personalitatii la persoanele cu deficiente intelectuale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - clarificari conceptuale - specificul procesului de formare a trasaturilor de personalitate; particularitati ale tipurilor de ANS si temperamentale; - particularitatile caracterului si ale conduitei; influenta fenomenelor de intarziere - vascozitate, dizarmonie - heterocronie, rigiditate - inertie, fragilitatea și labilitatea construcției limbajului, etc.; - rolul activitatilor scolare in echilibrarea trasaturilor de personalitate; 		<p>2 ore</p>	
<p>14. Rolul activitatilor scolare in echilibrarea trasaturilor de personalitate ale persoanelor cu deficient de intelect</p> <ul style="list-style-type: none"> - Influența trasăturilor temperamentale asupra dezvoltării și învățării - Influența dezvoltării caracteriale asupra dezvoltării compensatorii și învățării - Influența formării deprinderilor și aptitudinilor asupra dezvoltării și învățării 		<p>2 ore</p>	
<p>15. Integrarea psihosociala a persoanelor cu dizabilități intelectuale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistemul de abilitare a persoanelor cu dizabilități intelectuale, conform reglementarilor in vigoare: forme institutionalizate (segregate) de educatie speciala, forme integrate invatamantului public; - principiul "normalizarii" si conceptia integrationista in realizarea educatiei speciale a persoanelor cu dizabilități intelectuale - specificul evaluării persoanelor cu dizabilități intelectuale în vederea orientării profesionale - problematica specifică a schimbării statutului de școlar și asistat în centre de plasament - participarea la activitati de munca in regim obisnuit si in regim protejat. 		<p>2 ore</p>	

Bibliografie

1. Arcan, P., Ciumageanu, D. (1980). *Copilul deficient mintal*. Timisoara: Ed. Facla.
2. Buică, C. (2004). *Bazele defectologiei*. București: Ed. Aramis.
3. Carantină, D., Totolan, D. (2007). *Psihopedagogie specială*. Constanța: Ovidius University Press.
4. Drutu, I. (1995). *Psihopedagogia deficientilor mintal*. Cluj-Napoca: Univ. Babes-Bolyai.
5. Gherguț, A. (2007). *Sinteze de Psihopedagogie specială*. Iași: Ed. POLIROM.
6. Ionescu, S. (1975). *Adaptarea socioprofesionala a deficientilor mintal*. Bucuresti: Ed. Academiei.
7. Paunescu, C., Musu, I. (1997). *Psihopedagogie speciala integrata. Handicap mintal, handicap intelectual*. Bucuresti: Ed. Pro Humanitate.
8. Popovici, D.V. (1999). *Elemente de psihopedagogia integrarii*. Bucuresti: Ed. Pro Humanitate.
9. Radu, Gh. (1999). *Psihopedagogia dezvoltarii scolarilor cu handicap*. Bucuresti. E.D.P.- R.A.
10. Radu, Gh. (Coord.). (1999). *Introducere in psihopedagogia scolarilor cu handicap*. Bucuresti. Ed. Pro Humanitate.
11. Radu, Gh. (2000). *Psihopedagogia scolarilor cu handicap mintal*. Bucuresti: Ed. Pro Humanitate.
12. Radu, Gh. (2002). *Psihologie scolara pentru invatamantul special – sinteze*. Bucuresti: Ed. Fundatiei Humanitas.
13. Roșan, A. (coord.) (2015). *Psihopedagogie specială: modele de evaluare și intervenție*. Iași: ed. Polirom.
14. Schiopu, Ursula. (2002). *Introducere in psihodiagnostic*. Bucuresti: Ed. Fundatiei Humanitas.
15. Verza, E. (2003). *Tratat de logopedie*. vol.I. București: Ed. Semne.
16. Verza, E. (2007). *Tratat de logopedie*. vol.II. București: Ed. Semne.
17. Verza, E., Verza E.F. (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*. București: Ed.Universității din București.
18. Verza, E., Paun, E. (1998). *Educatia integrata a copiilor cu handicap*. Iasi: Ed. POLIROM.
19. Verza, E.F. (2002). *Introducere in psihopedagogia speciala si in asistenta sociala*. Bucuresti: Ed. Fundatiei Humanitas.
20. Vrăsmaș, T. (2004). *Școala și educația pentru toți*. București: Ed. Miniped.
21. Vrăsmaș, T. (2015). *Cerințele speciale și dizabilitatea în educație, o perspectivă internațională*. București: E.D.P.
22. Zazzo, R. (sub dir.) (trad. 1979). *Debilitatile mintale*. Bucuresti: E.D.P.
23. *** (2004). *Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății (CIF)*. București: Ed. MarLink.
24. *** *Revista de Psihopedagogie*. numerele din anii 2004/2011.
25. *** (trad.). (2016). *DSM V – Manual de diagnostic și clasificare sttistică a tulburărilor mintale- ediția a V-a*. București : Ed. Medicală Callisto.

8.2 Seminar / Laborator/Lucrări practice	Metode de predare	Număr ore alocate	Metode d
1. Domeniul Psihopedagogiei persoanelor cu dizabilități intelectuale, definiția deficienței și dizabilității intelectuale; incapacități generate de această deficiență.	Dezbateri. Aplicații. Studii de caz In perioada restricțiilor impuse de pandemie.	4 ore	

2. Etiologia deficiențelor de intelect: cauze ce generează deficiența intelectuală "patologică" și pseudodeficiențamintală. Clasificarea deficiențelor de intelect. Importanța criteriilor de clasificare.	predarea sincron online prin video-conferință utilizând platformă de învățare colaborativă online Webex completată de asincron - e-mail.	4 ore	
3. Depistarea și diagnosticarea deficiențelor de intelect. Diagnostic diferențial deficiență de intelect – alte tulburări sau deficiențe (autism, alalie, etc.) Diagnostic formativ în deficiența mintală patologică și pseudodeficiența mintală		4 ore	
4. Psihodiagnostic diferențial deficiență mintală patologică – pseudodeficiență mintală – normalitate – intelect de limită – alte tulburări sau deficiențe (autism, alalie, etc.)		4 ore	
5. Specificul dezvoltării cognitive la persoanele cu deficiențe de intelect. Educație – terapeutică în condițiile întârzierii marcante a dezvoltării gândirii Educație – terapeutică în condițiile subdezvoltări memoriei și imaginației		4 ore	
6. Specificul dezvoltării limbajului la persoanele cu deficiențe intelectuale. Specificul atenției și voinței Rolul atenției în activitatea instructivă – educativă Educație – terapeutică în condițiile tulburărilor de limbaj. Implicațiile specificului dezvoltării subsistemul instructiv-afectiv și volitive în activitățile instructiv-educativ-terapeutice.		4 ore	
7. Specificul dezvoltării personalității persoanelor cu deficiențe de intelect. Dereglarea dinamicii corticale și psihice la persoanele cu deficiențe de intelect Rolul activităților școlare în echilibrarea trasaturilor de personalitate ale persoanelor cu dizabilități intelectuale; Problematika „ieșirii din instituție” și integrarea psihosociala a persoanelor cu dizabilități intelectuale Pregătirea pentru munca, pentru integrarea socio-profesionala a persoanelor cu dizabilități intelectuale;		4 ore	
9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului			
Un absolvent trebuie să cunoască și să aplice noțiunile fundamentale ale psihopedagogiei persoanelor cu deficiențe de intelect să cunoască specificul educației speciale și măsurile de integrare socială a persoanelor cu dizabilități intelectuale.			

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	Cunoașterea notiunilor și sintagmelor fundamentale	Evaluare orală pe parcursul semestrului online/fata in fata	10%
10.5 Seminar / laborator/lp/stagii	Realizarea unui proiect în timpul orelor de seminar	Evaluare scrisă online asincron/fata in fata	30%
	Evaluarea prealabilă a referatului și evaluare orală din conținutul referatului și tematica cursului (online asincron și sincron)	Examen online/fata in fata	50%
		Punct din oficiu	10%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea definiției, etiologiei și clasificării dizabilităților intelectuale, precum și a sistemului de educație specială, a modalităților de integrare socială a persoanelor cu dizabilități intelectuale. Pe perioada de pandemie, evaluarea se va realiza în regim on-line pe platforma webex prin evaluarea prealabilă a referatului realizat pe parcursul semestrului și răspuns oral la întrebări din conținutul referatului și tematica cursului. Portofoliile vor fi trimise pe e-mail.			

Data completării

17.09.2021

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în Departament
1.10.2021

Semnătura directorului de departament

.....